

Aan de voorzitters Colleges van PS
en Colleges van GS

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		10973/2021	2 november 2021
onderwerp			
Beleggingsbeleid ABP			

Geachte voorzitters Colleges van PS en Colleges van GS,

Afgelopen voorjaar heeft Fossielvrij een brief gestuurd aan de Colleges van PS, waarin werd verzocht stelling te nemen tegen het beleggingsbeleid van het ABP, het pensioenfonds voor de Overheid. Daarbij was het de wens van Fossielvrij om onmiddellijk te stoppen met het beleggen in bedrijven die zich bezig houden met fossiele energie.

Op 8 april 2021 hebben de portefeuillehouders P&O, samen met een afvaardiging van de werkgeverscommissies PS, een gesprek gevoerd met een afvaardiging van het ABP-bestuur over dit thema. Hierover heeft portefeuillehouder werkgeverszaken, Fleur Gräper, teruggekoppeld in het IPO-bestuur. Het IPO bestuur heeft vervolgens besloten hierin samen op te trekken met de andere negen sectoren, waarmee het IPO samen de Stichting Zelfstandig Publieke Werkgevers (ZPW) vormt (zie www.stichtingzpw.nl), namelijk de drie decentrale overheden en de zeven onderwijssectoren. In deze tien sectoren werken meer dan 700.000 werknemers en samen optrekken in dit dossier geeft een krachtiger signaal af dan een apart signaal als relatief kleine sector met ongeveer 10.000 werknemers.

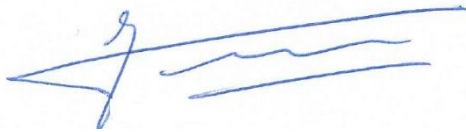
Op 6 september jl. heeft een afvaardiging van het bestuurlijk ZPW gesproken met het bestuur van het ABP over het beleggingsbeleid en daarbij haar zorg uitgesproken en haar wensen op tafel gelegd en dit vervolgens bevestigd in een brief (zie bijlage). Deze brief doe ik u ter kennisname toekomen. De brief is ook gepubliceerd op de site van het ZPW.

Inlichtingen bij : Richard van der Mast
Email : rvdmast@ipo.nl
Bijlagen : 2

Het ZPW-bestuur heeft er vertrouwen in dat het ABP haar zorgen en wensen serieus neemt en blijft hierover periodiek met het ABP-bestuur in gesprek. Op 26 oktober heeft het ABP-bestuur een persbericht gestuurd waarin zij aankondigt te stoppen met het beleggen in producenten van fossiele brandstoffen.

Deze informatie zal tevens worden gedeeld via de website van het IPO, alsmede via de nieuwsbrief cao provinciale sector.

Hoogachtend,

J. Markink
Voorzitter Bestuurlijke Onderhandelingsdelegatie

Bijlagen:

- A – Brief ZPW aan ABP-bestuur inzake inhoud gesprek en gemaakte afspraken
- B – Persbericht ABP inzake stoppen met het beleggen in producenten van fossiele brandstof

Aan ABP
T.a.v. mevrouw C. Wortmann - Kool

Stichting Zelfstandige
Publieke Werkgevers
Aidadreef 4
3561 GE Utrecht

E: info@StichtingZPW.nl

www.StichtingZPW.nl

Utrecht, 19 oktober 2021

Geachte mevrouw Wortmann, beste Corien,

In ons gesprek op 6 september jl. hebben wij onze zorgen geuit over het beleggingsbeleid van ABP en de communicatie over dit beleggingsbeleid. Dit gesprek hebben wij als constructief ervaren. Om onze zorgen nog een keer onder uw aandacht te brengen maken wij deze ook op schrift aan u kenbaar.

Zorg ZPW over ambities van het beleggingsbeleid van ABP

In de sectoren die ZPW vertegenwoordigt is al enige tijd onrust en zijn er zorgen over het beleggingsbeleid van ABP. Dit heeft tot gevolg dat de individuele ZPW-sectoren en ZPW veelvuldig vragen krijgen over hun standpunt ten aanzien van dit beleggingsbeleid. Daarbij gaat het met name over de vraag waarom ABP geen afscheid neemt van haar belangen in de fossiele industrie. Voor ZPW een belangrijk, maar niet het enige, thema.

Voor ZPW is het essentieel dat ABP in haar beleggingsbeleid zorgt voor evenwicht tussen rendement en risico. Tegelijkertijd moet er volgens ZPW sprake zijn van een evenwicht tussen mens, milieu en maatschappij. In dat kader verwacht ZPW dat zowel het beleggingsbeleid van ABP als de uitvoering van dat beleid de urgentie benadrukt dat er serieuze stappen gezet moeten in de verschillende maatschappelijke transities. Dit vraagt om ambitieuze doelstellingen van ABP over zowel de inhoud als het tempo waarmee ABP haar bijdrage aan deze verschillende transities, zoals de klimaattransitie, wil realiseren. Volgens ZPW kan en moet het huidige ambitieniveau van ABP omhoog.

ZPW stelt zich op het standpunt dat van een pensioenfonds als ABP mag worden verwacht dat deze voorloopt op andere (grote) investeerders over haar bijdrage aan de maatschappelijke transities. En koploper is in het stellen en realiseren van haar ambities daarin. ABP zou een pensioenfonds moeten zijn waar andere (grote) pensioenfondsen en investeerders een voorbeeld aan nemen. Voorgaande geldt zowel voor het beleggingsbeleid, als voor de wijze waarop dit beleid wordt uitgevoerd. Voorts verwacht ZPW dan een proactieve communicatie hierover. Vooral op het gebied van de klimaattransitie behaalt ABP op alle hiervoor genoemde punten een onvoldoende.

Speerpunten ZPW in maatschappelijke transities

De 10 sectoren die ZPW vertegenwoordigt hebben allen een belangrijke maatschappelijke rol in het publieke domein en worden publiek gefinancierd. Van deze middelen betalen werkgevers en werknemers van de ZPW-sectoren jaarlijks ruim 8 miljard Euro aan pensioenpremies aan het ABP. Voor ZPW is het van belang dat ook met deze middelen zichtbaar een bijdrage wordt geleverd aan de maatschappelijke rol van de ZPW-sectoren. Daarom is het van belang dat de ZPW-sectoren zich herkennen in het beleggingsbeleid van ABP. In dit kader hecht ZPW er aan om een aantal speerpunten mee te geven. die naar het oordeel van ZPW zichtbaar en herkenbaar naar voren moeten komen in het beleggingsbeleid van ABP.

1. Onderzoek en innovatie

Investeren in onderzoek en innovatie bevordert de kenniseconomie, verbetert de concurrentiepositie van Nederland ten opzichte van andere (Europese) landen en vergroot de weerbaarheid van de samenleving tegen onvoorziene ontwikkelingen met grote impact. Bovendien is onderzoek en innovatie nodig om bijvoorbeeld te voldoen aan de klimaatdoelstellingen.

2. Duurzaam maatschappelijk vastgoed

Duurzaam maatschappelijk vastgoed is cruciaal voor bijvoorbeeld goed onderwijs en een gezonde werkplek; het leidt tot een hoger leerrendement, betere prestaties en minder ziekteverzuim. Vernieuwing en verduurzaming van maatschappelijk vastgoed is ook nodig om te voldoen aan de klimaatdoelstellingen.

3. Duurzame ruimtelijke ordening en infrastructuur

Toekomstbestendig inrichten van water-, land- en bodemgebruik is van groot belang voor alle inwoners van Nederland met het oog op de klimaatadaptie. Hierbij is het van belang ook actief in te zetten op de duurzame energietransitie en CO2-reductie. Eén van de manieren om dit te bereiken is door in te zetten op de circulaire economie.

ZPW roept ABP op om op korte termijn aantoonbare stappen te zetten

In ons gesprek heeft u aangegeven dat ABP de opvatting deelt dat er op korte termijn stappen gezet moeten worden, zowel op inhoud als op proces. ZPW is dan ook verheugd te vernemen dat er door ABP gewerkt wordt aan een herijking van het beleggingsbeleid en de uitvoering van dit beleid en de communicatie daarover. Graag worden wij daarover geïnformeerd in ons vervolgoverleg later deze maand. Wij verwachten dat op korte termijn duidelijk is wanneer dit gesprek gaat plaatsvinden.

Met vriendelijke groet,

L. Voortman
Voorzitter ZPW

Persbericht

ABP stopt met beleggen in producenten fossiele brandstoffen

Heerlen/Amsterdam, 26 oktober 2021 – **Pensioenfonds ABP stopt met beleggen in producenten van fossiele brandstoffen (olie, gas en kolen). Aanleiding voor dit besluit zijn de recent gepubliceerde rapporten van het Internationaal Energie Agentschap (IEA) en het VN-klimaatpanel (IPCC). Er is groot draagvlak onder groepen ABP deelnemers en werkgevers voor dit besluit. ABP verkoopt de beleggingen stapsgewijs; het merendeel zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2023 verkocht zijn. Het gaat om een belegd vermogen van in totaal ruim 15 miljard euro, bijna 3% van het totaal belegd vermogen van ABP. Het fonds verwacht dat dit besluit geen negatief effect op het langjarig rendement zal opleveren.**

ABP baseert haar klimaatbeleid sinds 2015 op de inzichten van het VN-klimaatpanel (IPCC). Het recente IPCC-rapport laat zien dat mensen wereldwijd nu al de fysieke gevolgen van klimaatverandering ondervinden en dat zonder steviger ingrijpen de opwarming van de aarde op een onacceptabel niveau uitkomt. Om de opwarming tegen te gaan moet de CO₂-uitstoot snel en ingrijpend omlaag.

ABP-bestuursvoorzitter Corien Wortmann: “Wij willen een bijdrage leveren om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 C. Brede groepen deelnemers en werkgevers geven aan hoe belangrijk zij dit vinden. Het ABP bestuur ziet noodzaak en urgentie tot een koerswijziging. We nemen afscheid van beleggingen in producenten van fossiele brandstoffen omdat we onvoldoende kans zien om met onze invloed als aandeelhouder de noodzakelijke forse versnelling van de energietransitie bij deze bedrijven te realiseren. We zullen onze inspanningen voor de energie-transitie nu gaan richten op grootgebruikers van fossiele energie zoals elektriciteitsbedrijven, auto-industrie en de luchtvaart. Als aandeelhouder zal ABP bedrijven die fossiele brandstoffen gebruiken, aansporen om meer te verduurzamen. Voor deze beleggingen scherpen we de criteria in 2022 verder aan. Wij zullen ook doorgaan met ons pleidooi richting overheden om over te gaan tot verdere CO₂-beprijzing in de industrie. En we blijven ons hard maken om de subsidies op fossiele activiteiten te stoppen.”

Voor de zomer van dit jaar kondigde ABP aan haar duurzaam en verantwoord beleggingsbeleid aan te scherpen. De aankondiging vandaag is een belangrijke en concrete stap in dat proces. Corien Wortmann: “Zodra we de verkoop van deze fossiele beleggingen hebben afgerond, zullen wij dit bekendmaken. Ons aandeel in hernieuwbare energie, nu al ruim 4 miljard euro, en onze betrokkenheid bij slimme oplossingen voor de energietransitie, zullen we waar mogelijk vergroten. Uiteraard gelden ook hier onze criteria voor rendement, risico, kosten en duurzaamheid. Ons doel is en blijft een goed pensioen voor onze deelnemers te realiseren in een leefbare wereld.”

In 2022 zal ABP een nieuw CO₂-reductie-doel stellen. Ook zal ABP een plan maken voor beleggingen in de producenten van fossiele brandstoffen die minder goed verhandelbaar zijn. Het fonds scherpt verder ook het duurzaam en verantwoord beleggingsbeleid aan op andere terreinen zoals behoud van natuurlijke grondstoffen, digitalisering en mensenrechten. ABP zal in 2022 hierover meer bekend maken.